

ČTRNÁCTÝ PŘÍPAD LINCOLNA RHYMA

OSTRÝ ŘEZ

A close-up photograph of a knife with a gold handle and a dark blade, lying on a scratched metal surface. Blood is dripping from the blade. The knife is positioned diagonally across the frame, with the handle in the upper left and the blade pointing towards the lower right. The background is a dark, heavily scratched metal surface, creating a gritty and forensic atmosphere.

JEFFERY DEAVER

OSTRÝ ŘEZ

JEFFERY DEAVER

2018

Copyright © Gunner Publications LLC 2018
Translation © 2018 by Jiří Kobělka

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE CUTTING EDGE
vydaného nakladatelstvím Hodder & Stoughton, Londýn 2018,
přeložil Jiří Kobělka
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redakce: Jiří Popiolek
Korektura: Milena Nečadová a Iveta Muchová
Sazba písmem MinionPro: Dušan Žárský
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v říjnu 2018

ISBN: 978-80-7498-299-6

Spatřil jsem v mramoru anděla a tesal jsem tak dlouho,
až jsem ho osvobodil.

– Michelangelo

DÍL 1 **ROZVRŽENÍ**

sobota 13. března

KAPITOLA 1

„Je to bezpečné?“

William se nad tím krátce zamyslel. „Bezpečné? Proč by to nemělo být bezpečné?“

„Jenom se ptám. Je to tu nějaké opuštěné.“ Žena se rozhlédla po chabě osvětleném a umouněném vestibulu. Na podlaze leželo prastaré linoleum, které bylo tak prošlapané, že vypadalo jako zbroušené smirkovým papírem. Stáli před výtahem úplně sami. Dům se nacházel přímo uprostřed Diamantové čtvrti v manhattanském Midtownu. Byla sobota, židovský šabat, a v mnoha prodejnách a firmách proto měli zavřeno. Břežnový vítr svištěl a úpěl.

„Podle mě nám nic nehrozí,“ řekl William snoubence. „Stráší tu jen trochu.“

Snoubenka se usmála, ale její výraz se rychle rozplynul.

Opuštěné to tady je, jen co je pravda, pomyslel si William. A taky ponuré. Typická kancelářská budova, které se v Midtownu stavěly... kdy vlastně? Ve třicátých, čtyřicátých letech? Ale určitě není nebezpečná.

Horší je, že tu dost věcí nefunguje. Kde je sakra ten výtah?

„Neboj,“ řekl William. „Tohle není jižní Bronx.“

„Tys v jižním Bronxu nikdy nebyl,“ namítla tiše Anna.

„Jednou jsem tam byl na zápase Yankees.“ Kdysi přes jižní Bronx denně projížděl metrem, ale o tom se Anně nezmínil.

Zpoza tlustých kovových dveří se ozývalo skřípění soukolí a sténání kladek. Výsledný zvuk působil strašidelně.

Výtah. Vlastně ano, *ten* možná bezpečný není. Ale šance, že by Anna mohla pěšky vyjít tři křídla schodů, byla prakticky nulová. Jeho snoubenka, čiperná blondýna se širokými rameny, byla díky návštěvám fitness centra a okouzující posedlosti sytě rudým náramkem Fitbit ve skvělé kondici. Neměla tedy problém s fyzickou námahou, ale jak se kdysi vyjádřila, holky v podobných budovách zkrátka po schodech nechodí.

I kdyby sem zavítaly z radostných důvodů.

Pragmaticčnost vystrčila hlavu – už opět. „Určitě je to dobrý nápad, Billy?“

William na to byl připraven. „Samozřejmě.“

„Vždyť je tak drahý!“

To se nedalo popřít. William si však doma všechno prostudoval a věděl, že za svých šestnáct tisíc dolarů získá opravdovou kvalitu. Drahokam, jímž měl pan Patel osadit snubní prsten z bílého zlata, určený pro Annin krásný prsteníček, byl skutečný unikát: jedenapůlkarátový diamant s princessovým brusem a barvou třídy F, tedy prakticky bezbarvý krystal blížící se ideálnímu D. Rovněž jeho čistota byla téměř dokonalá – byl zařazen do kategorie IF, což znamenalo, že obsahuje jen velmi malé nečistoty (pan Patel jim vysvětlil, že se jim říká „inkluze“), které odhalí jedině odborník při velkém zvětšení. Nebyl to dokonalý ani nikterak obrovský kámen, ale stále to byl nádherný kus uhlíku, který při pohledu přes lupu pana Patela vyražel člověku dech.

A co bylo nejdůležitější: Anna se do něj zamilovala.

William málem vyhrkl: „Svatbu má člověk jen jednou,“ ale díkybohu se dokázal včas zarazit. Protože v jejím případě to sice pravda byla, avšak v jeho případě nikoliv. Anně jeho minulost nevadila, nebo mu přinejmenším neposkytla žádný důvod myslet si opak, ale rozhodně bylo jistější tohle téma nevytahovat

(i proto se jí před chvílí nezmínil, že pět let dojížděl metrem do Westchesteru).

Kde je ksakru ten výtah?

William Sloane znovu stiskl tlačítko, ale to už bylo prosvětlené. Oba se jeho pošetilému kroku zasmáli.

Za nimi se otevřely vchodové dveře a do budovy vstoupil muž. Nejdřív z něj byla vidět jen silueta na pozadí kalného světla od prosklených dveří. William pocítil chvilkový neklid.

Je to bezpečné...?

Možná se před pár minutami se svým ujištěním unáhlil. Koneckonců měla mít Anna za deset minut na prsteníčku věc stejné hodnoty, jakou lidé běžně skládají coby zálohu na dům. Rozhlédl se a znepokojeně konstatoval, že nikde nevisí bezpečnostní kamery.

Když ovšem muž došel až k nim, příjemně se usmál, kývl na pozdrav a dál si četl textové zprávy v mobilu. Měl světlou kůži, tmavou bundu a pleteného kulicha; v jedné ruce držel kromě telefonu látkové rukavice, které byly v tomto nezvykle mrazivém březnovém dni nezbytné, a v druhé ruce kufřík. Zřejmě v této budově pracuje... nebo si jde i on vybrat u Patela prstýnek pro snoubenku. Každopádně nepředstavuje žádnou hrozbu. Navíc William taky chodil do fitka a taky byl závislý na fitbitu, takže měl skvělou formu, a takhle velkého chlapa by dokázal sejmout. Předpokládal, že podobným fantaziím se čas od času oddává každý normální muž.

Výtah konečně dorazil a dveře se skřípavě otevřely. Muž gestem vyzval oba snoubence, aby nastoupili jako první.

„Prosím.“ Jeho hlas měl zvláštní přízvuk, který William nedokázal zařadit.

„Díky,“ řekla Anna.

Přikývnutí.

Na třetím podlaží se dveře otevřely a muž znovu ukázal dlaní. William místo odpovědi kývl, vystoupili s Annou z výtahu

a zamířili ke kanceláři firmy Patel Designs, která se nacházela na konci dlouhé tmavé chodby.

Jatin Patel byl zajímavý muž, imigrant ze západoindického Súratu, což bylo centrum diamantového průmyslu v Indii – a dnes už i na celém světě. Když u něj byli před pár týdny poprvé, aby si něco objednali, Patel se trochu rozpovídal. Vysvětlil jim, že obrovské množství diamantů se dnes brousí a leští právě tam, v takzvaných „kotelnách“ – v malých továrnách připomínajících obytné domy, horkých, zaprášených a velmi špatně větraných. V New Yorku, Antverpách nebo Izraeli už se prý brousí jen nejkvalitnější diamanty. Patel se díky své zručnosti dokázal vyvíhnout nad řady ostatních brusičů – v Súratu jich pracují tisíce – a naspořit dostatek peněz na to, aby mohl přesídlit do Spojených států a otevřít si tady prodejnu.

Dnes prodával šperky a diamanty koncovým zákazníkům – například nastávajícím manželům Sloaneovým –, ale v branži ho stále znali především jako člověka, který dokáže ze surových kamenů vybrousit diamanty špičkové kvality.

Williamova Patellova povídání o diamantové branži fascinovalo – a stejně tak ho fascinovalo, že se Patel občas v reakci na jeho zdánlivě nevinné otázky odmlčí nebo zavede řeč jinam. Předpokládal, že svět diamantů je v mnoha směrech utajený a plný stínů. Stačí se podívat na „krvavé diamanty“ – na drahé kameny, které v Africe těží váleční magnáti a teroristé, aby ze zisků financovali své úděsné zločiny. (Diamant, který hodlal koupit William, byl opatřený certifikátem, že byl vytěžen etickým způsobem. William si však musel klást otázku, do jaké míry se může na pravdivost tohoto tvrzení spolehnout. Byla například dušená brokolice, kterou si dali včera k večeři, opravdu organická, jak hlásal štítek z lokální prodejny?)

Podvědomě vnímal, že muž, který s nimi jel ve výtahu, se zastavil u dveří vedle Patellovy kanceláře a stiskl tlačítko interkomu.

Takže je to v pořádku.

William si v duchu vyhuboval za nepodložené obavy a stiskl zvonek do firmy Patel Designs. „Ano?“ ozvalo se v reproduktoru. „Kdo je tam? Pan Sloane?“

„Ano, to jsme my.“

Dveře cvakly a oni vešli dovnitř.

V tom okamžiku blesklo Williamu Sloaneovi cosi hlavou. Stejně jako v mnoha starých budovách byly i zde nade všemi dveřmi prosklené vodorovné světlíky. V této budově je z bezpečnostních důvodů chránily tlusté mříže. Světlík nad Patelovými dveřmi zářil, což prozrazovalo, že se uvnitř svítí. Světlík nad sousedními dveřmi, u nichž právě stál jejich spolucestující z výtahu, však vrhal do chodby jen tmou.

V téhle firmě mají zavřeno.

Ne!

Za nimi se náhle ozvaly kroky. William hekl, zprudka se otočil a viděl, jak se muž s kuklou na hlavě řítí přímo na ně. Doběhl až k nim a hrubě je nastrkal do malé místnosti, kde seděl za pultem Patel. Pohyboval se tak rychle, že Anna klopýtla, ztěžka dopadla na zem a dala se do křiku. William se otočil, ale vzápětí ztuhl, protože na něj muž mířil černou pistolí.

„Ježíšikriste, ne! Prosím vás!“

Jatin Patel navzdory věku a objemnému pasu rychle vstal a začal se přesouvat ke stolu, zřejmě aby stiskl nouzové tlačítko. Daleko se však nedostal. Útočník se bleskurychle natáhl přes pult a udeřil ho pažbou do tváře. Ozval se děsivý zvuk. William uslyšel prasknutí kosti.

Patel vykřikl. Jeho už tak popelavá kůže zešedla ještě víc.

„Poslyšte,“ řekl William, „můžu vám dát peníze. Ten náš prsten si klidně nechte.“

„Vezměte si ho!“ přizvukovala Anna. Otočila se k Patelovi.

„Dejte mu ho. Dejte mu, co chce.“

Útočník odtáhl ruku s pistolí a opakovaně jí začal bít Patela

do tváře. Obchodník s diamanty sténal, prosil ho, ať přestane, a bezmocně přitom sklouzával k podlaze. „Seženu vám peníze!“ mumlal. „Spoustu peněz! Dám vám, co budete chtít! Hlavně už, prosím vás, přestaňte!“

„Nechte ho na pokoji!“ křičela Anna.

„Ticho!“ Útočník se rozhlédl po místnosti. Rychle zajel pohledem ke stropu, odkud na ně shlížela bezpečnostní kamera. A pak si prohlédl pult, stůl za ním i několik potměšlých místností vzadu.

William k němu natáhl ruku, rozevřel dlaň, aby mu dal najevo, že ho nechce ohrozit, a přistoupil blíž k Anně. Uchopil snoubenku kolem pasu a pomohl jí vstát. Cítil, jak se chvěje.

Útočník vytrhl ze zdi kabel vedoucí k lustru. Vytáhl z kapsy odlamovací nůž a vysunul palcem čepel. Odložil pistoli, rozřízl kabel na dva dlouhé kusy a jeden podal Anně. „Spoutej mu ruce,“ řekl a kývl na Williama. Zase ten přízvuk. Evropa? Skandinávie?

„Poslechni ho,“ vybídl William jemně snoubenku. „To je v pořádku.“ Odmlčel se a šeptem dodal: „Mohl nás zastřelit. Ale to on nechce. Klidně mi spoutej zápěstí.“

„Pevně.“

„Ano, udělá to pevně.“

Anna třesoucíma se rukama poslechla.

„Teď si lehni.“

William se položil na podlahu.

Bylo samozřejmé, že se útočník nejprve pokusí eliminovat největší hrozbu – tedy jeho. Jakmile to učinil, letmo pohlédl na Patela, spoutal zápěstí Anně a odhodil ji na podlahu vedle Williama tak, že k sobě leželi obrácení zády.

Williamovi bleskla hlavou myšlenka mrazivá jako bystrina v zimě. Uvědomil si, že si útočník nasadil kuklu před vstupem do prodejny, aby ukryl svou tvář před kamerami.

Jenže předtím ji na hlavě neměl. Potřeboval totiž, aby mu

vstup do Patelovy prodejny umožnili jeho zákazníci. Nejspíš čekal, až snoubenecký pár vstoupí do budovy a dovede ho ke dveřím firmy, která se jevila jako ideální cíl loupežného přepadení.

Bezpečnostní kamera v Patelově kanceláři jeho obličej nezachytí.

William s Annou by ho však mohli policii popsat.

Což znamenalo jediné: Lupič je spoutal jen proto, aby se nevpouzeli, až je bude zabíjet.

Muž v kukle se teď postavil přímo nad ně a zadíval se na ně.

„Prosím vás...“

„Pst.“

William se začal modlit. Jestli se to má stát, ať nás zastřelí. Bude to rychlé a bezbolestné. Podařilo se mu s námahou zvednout hlavu a podívat se nahoru. Viděl, že útočník nechal pistoli na pultu.

Vtom se k nim přikrčil a uchopil nůž.

William stále ležel zády k Anně. Vzlykl a natáhl ruku, jak nejdál to šlo. Konečně nahmatal její dlaň. Přemýšlel, jestli je to levá ruka a jestli se teď láskyplně nedotýká právě levého prsténíčku, na němž se měl už zakrátko vyjímat jedenapůlkarátový diamant s princessovým brusem, jen s nepatrnými nečistotami a téměř bezbarvý.

KAPITOLA 2

Toto byl jeho život.

Dnešek byl zcela typický. Vstát v šest hodin – v sobotu ráno, věřili byste tomu? Pomocť matce vyklidit všechny regály ve spíži a v kuchyni, aby mohla vygruntovat a položit na ně nový voskovaný papír. A pak umýt auto – zrovna v tenhle sychravý a ponurý den! Rozloučit se s matkou a otcem a vypravit se vlakem z jejich domu v Queensu až kamsi do Brooklynu, aby tam vyřídil pochůzku pro pana Patela.

A nakonec dalším vlakem na Manhattan a začít leštit kameny, které tam na něj čekají. Právě seděl v soupravě, jež kodrcavě mířila na sever.

Sobota. Den, kdy si všichni ostatní dávají pozdní snídani a chystají se do divadla, do kina... nebo do muzea.

Případně do galerie.

Není to nespravedlnost?

Jenže on na zábavu kašle. Vimal Lahori by byl docela spojený ve vlhkém sklepě jejich rodinného domku v Queensu – vlastně by mu tam bylo úplně nejlíp.

Ovšem tahle varianta bohužel na stole neleží.

Přitáhl si tmavě šedou vlněnou bundu pevněji k tělu a pohupoval se v rytmu jedoucí soupravy. Dvaadvacetiletý Vimal byl hubený a nepříliš vysoký. Do současné výšky sto šedesáti pěti

centimetrů dorostl už na základní škole, kdy měl nad ostatními kluky zhruba dvouletý náskok, jenže pak ho všichni ostatní dohnali nebo překonali. Protože však chodil na etnicky rozmanitou střední školu, kde byla hispánská, východoasijská nebo jihoasijská jména běžnější než černošská či anglosaská, byla laťka položená nízko, a on rozhodně nepatřil k nejmenším. Což ovšem neznamenalo, že mu občas někdo nedal nakládačku – nejčastější příčinu ústrků přitom představovala skutečnost, že se jeho rodina přistěhovala z Kašmíru, tedy z regionu, na který si činili nárok dva rivalové, Indie a Pákistán. Vimal se pokládal za jediného kluka na světě, kterého někdo zmlátil kvůli pohraničnímu sporu (ironií osudu to měli na svědomí dva vytáhli čtvrtáci, kteří měli být kvůli svému náboženskému přesvědčení – jeden byl muslim a druhý hinduista – sami zapřisáhlými nepřáteli).

Drobné šrámy se však zahojily a na konflikt se rychle zapomnělo, zejména proto, že Vimal rozhodně nepatřil ke kašmírským národovcům (vlastně si ani nebyl jistý, kudy vedou hranice jeho domoviny). A ještě důležitější bylo, že se na fotbalovém hřišti dokázal pohybovat jako včelka přelétající z květu na květ; schopnost ovládat míčudu má vždycky navrch nad geopolitikou.

Vlak se přiblížil ke stanici na Dvačtyřicáté ulici. Kola začala skřípět a do soupravy pronikl slaný kouřový zápach. Vimal se uvolnil a nakoukl do papírové tašky, kterou si nesl s sebou. Obsahovala šest kamenů. Vytáhl jeden, velký asi jako pěst. Hrál šedými a tmavě zelenými barvami a byl žíhaný kříšťálem. Na jedné straně vznikla po prasknutí hladká plocha, druhý konec byl zakulacený. Každý kámen na zeměkouli, velký či malý, se dá proměnit v něco jiného, a když umělec trochu přemýšlí a má špetku trpělivosti, dokáže poznat, co by se z něj mělo stát. V tomto případě to bylo naprosto zjevné: Vimal okamžitě uviděl v kameni ptáčka, jak tiskne křídla k tělu a sklápí hlavičku,

aby se chránil před zimou. Dokázal by ho vysochat za jediný den.

Dnešek však tím dnem nebyl.

Dnešek byl vyhrazený pro práci. Pan Patel byl velmi nadaný muž. Mnozí lidé ho označovali za génia a Vimal věděl, že je to pravda. Jenže kvůli své genialitě byl pan Patel zároveň velmi náročný na ostatní. Vimal musel dokončit zakázku pro Abingtonovy. Čtyři kameny, plus minus po čtyřech karátech. Věděl, že mu práce potrvá dobrých osm hodin a že staříček – Patelovi bylo pětapadesát let – výsledek Vimalova snažení důkladně zkontroluje pod zvětšovací sklem. A pak mu nařídí pár úprav. A pak několik dalších.

A dalších a dalších a dalších...

Dveře soupravy se otevřely a *Osamělý ptáček v lednu* putoval zpět do papírové tašky – Vimal dal už teď jméno soše, která nikdy neměla vzniknout. Zamířil přes nástupiště k východu a začal stoupat po schodech na ulici. Ještě že je sobota, spousta ortodoxních prodejen má zavřeno a Diamantová čtvrt dnes bude poklidnější než v pracovní dny, zvláště v téhle březnové slotě. Ruch v ulicích někdy doháněl Vimala k šílenství.

Ve chvíli, kdy odbočil na Sedmačtyřicátou ulici, Vimal instinktivně zpozorněl – stejně jako prakticky všichni ze stovek zdejších zaměstnanců. V této ulici se majitelé zdráhali své zboží příliš halasně propagovat. Jistě, i zde se v názvech firem a prodejen často vyskytovala slova „klenotnictví“, „diamanty“ a „drahokamy“, ovšem luxusnější podniky i těch pár významných brusíren diamantů, které ve městě ještě zbyly, se raději schovávaly za nějakým méně nápadným názvem typu „Elijah Findings“, „West Side Collateral“ nebo „Specialties In Style“.

Každý den proudily do těchto prodejen a brusíren diamanty či drahé kameny v hodnotě stamilionů dolarů. A každý aspoň trochu schopný lupič na světě to věděl. A zároveň věděl, že nejčastější a nejspolehlivější způsob, jak drahokamy, zlato, platinu

a dokončené šperky přepravovat, nepředstavují pancéřované vozy (každodenních zásilek bylo příliš mnoho, takže by se provoz obrněnce nevyplatil) ani hliníkové kufříky připevněnéauty k zápěstí (jsou strašlivě nápadné a každý doktor vám potvrdí, že rámovou pilou se dá ruka přezat za necelých šedesát vteřin, a pokud člověk použije motorovku, jde to ještě rychleji).

Kdepak, nejlepší formou přepravy cenných předmětů byl způsob, který Vimal realizoval právě teď. Prostě se normálně oblékl – džíny, tenisky, triko s nápisem *Bud' pořád divnej a jdi dál*, vlněná bunda –, popadl umazanou papírovou tašku a vyrazil do terénu.

Přitom dbal rad svého otce – který se sám kdysi živil jako brusič – a neustále se po očku rozhlížel, jestli si někdo příliš nevsímá tašky v jeho ruce nebo jestli se k němu někdo nepřibližuje, a jeho tašku naopak okatě neignoruje.

Moc velkou hlavu si z toho však nedělal; i během méně rušných dní, jako byl dnešek, totiž na ulici hlídkovali strážci. Vypadali neozbrojení, ale za opaskem měli zastrčené revolyvery nebo automaty. Vimal teď kývl na jednu takovou ženu, která postávala před nedalekým klenotnictvím; na Afroameričanku s krátkými fialovými vlasy s kučeravou texturou, kterou Vimal obdivoval, protože netušil, jak se dá podobného vzhledu docílit. On sám pocházel z etnické skupiny, kde se na účesy příliš nehledělo (všichni měli husté černé vlasy, jen někdo kudrnaté víc a někdo míň), a tak ho tato úprava fascinovala. Přemýšlel, jak by se dala vytesat do kamene.

„Ahoj, Es,“ oslovil černošku a kývl.

„Nazdar, Vimale. Dneska je sobota. To ti šéf nedává žádný volno? Tak to máš fakt blbý.“

Vimal pokrčil rameny a nasadil lítostivý úsměv.

Černoška se podívala na tašku, která klidně mohla obsahovat šestici drahokamů s rukopisem Harryho Winstona v celkové hodnotě deset milionů dolarů.

Vimal cítil pokušení zavtipkovat, že má v tašce jen arašídové máslo a džem. Černoška by se tomu nejspíš zasmála. Jenže vtípkovat na Sedmačtyřicáté ulici bylo tak trochu mimo mísu. Celá Diamantová čtvrť nápadně postrádala smysl pro humor. Jako by samotná hodnota diamantů – a možná ještě víc jejich omamná návykovost – diktovala seriózní ráz celé branže.

Vimal vstoupil do budovy, kde pracoval pan Patel. Nikdy nečekal na Nesnesitelný výtah – fantastický artefakt jako vystřižený z Harryho Pottera, popsal ho Adeele, která se tomu smála –, ale rovnou vyrazil do schodů. Na jeho ohebné tělo jako by nepůsobila zemská přitažlivost; nohy měl silné a plíce vytrénované z fotbalových hřišť.

Když se ocitl na chodbě, všiml si, že čtyři z osmi světel pořád nesvítí. Jako už mnohokrát předtím se i nyní podívil, proč si pan Patel, který se musel topit v penězích, někde nenajde luxusnější prostory. Možná v tom byla sentimentalita. V této kanceláři pracoval už třicet let – založil ji v době, kdy celé patro obývali jen brusiči diamantů. Dnes patřil k pouhé hrstce výrobců, kteří v budově zůstali. V zimě tady byla zima, od června do září horko a prašno. A páchlo to tu zatuchlinou. Pan Patel neměl klasický salon, kde by své výtvary vystavoval, a jeho „továrnu“ představovala obyčejná dílna umístěná v menší ze tří místností. Vzhledem k tomu, že produkoval malý počet drahokamů vysoké kvality, potřeboval k životu jen dvě brusné desky a dvě štípačky. Mohl se přesunout kamkoliv.

Pan Patel se však Vimalovi nikdy nesvěřil, proč v budově zůstává; nesvěřoval se mu totiž nikdy s ničím. Mluvil s ním jen o tom, jak správně držet tmelku, jak upevňovat kameny při broušení základního tvaru nebo kolik diamantového prášku je třeba smíchat s olivovým olejem před leštěním malých plošek.

V polovině cesty ke kanceláři se Vimal zarazil. Co je to za vůni? Připomínala mu čerstvý nátěr. Zdi na tomto patře už léta